Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►**B**

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

30. mai 2011,

Portugalile liidu finantsabi andmise kohta

(2011/344/EL)

(ELT L 159, 17.6.2011, lk 88)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►**M1**	Nõukogu rakendusotsus 2011/541/EL, 2. september 2011	L 240	8	16.9.2011

▼B

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

30. mai 2011,

Portugalile liidu finantsabi andmise kohta

(2011/344/EL)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 11. mai 2010. aasta määrust (EL) nr 407/2010, millega luuakse Euroopa finantsstabiilsusmehhanism, [1] eriti selle artikli 3 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Portugal on viimasel ajal sattunud finantsturgudel suureneva surve alla, mis tekitab üha enam muret riigi rahanduse jätkusuutlikkuse pärast. Praegune majanduskriis on tõepoolest oluliselt mõjutanud ka riigi rahandust, mistõttu on järsult suurenenud riigivõlakirjade intressivahe. Kuna reitinguagentuurid langetasid mitmel korral Portugali võlakirjade reitingut, ei suutnud riik enam refinantseerida laene intressimääraga, mis tagaks eelarve pikaajalise jätkusuutlikkuse. Samal ajal on välisrahastamisest (eelkõige euroala siseselt) äärmiselt sõltuv pangandussüsteem olnud järjest enam ära lõigatud rahvusvahelistest kapitaliturgudest.

(2) Arvestades kõnealuseid suuri majandus- ja finantsraskusi, mis on tingitud valitsusest olenematutest erandlikest asjaoludest, taotles Portugali valitsus 7. aprillil 2011 ametlikult finantsabi Euroopa Liidult, liikmesriikidelt, mille rahaühik on euro, ja Rahvusvaheliselt Valuutafondilt (IMF), et toetada meetmeprogrammi, mille eesmärk on taastada usaldus ja võimaldada majandusel tagasi pöörduda jätkusuutliku kasvu teele ning tagada Portugali, euroala ja liidu finantsstabiilsus. Portugali valitsus ning komisjoni, IMFi ja Euroopa Keskpanga (EKP) ühisdelegatsioon jõudsid 3. mail 2011 kokkuleppele seoses laiaulatusliku kolmeaastase meetmeprogrammiga (hõlmab ajavahemikku kuni 2014. aasta keskpaigani), mis sätestatakse majandus- ja finantspoliitika memorandumis ning konkreetseid majanduspoliitilisi tingimusi käsitlevas vastastikuse mõistmise memorandumis. Kõnealust meetmeprogrammi toetasid kaks suuremat opositsiooniparteid.

[1] ELT L 118, 12.5.2010, lk 1.

▼B

(3) Portugali poolt komisjonile ja nõukogule esitatud majandusliku ja rahandusliku kohandamise programmi (edaspidi „programm”) eelnõu eesmärk on taastada usaldus Portugali pangandussektori ja riigivõlakirjade vastu ning toetada majanduskasvu ja tööhõivet. Sellega nähakse ette põhjalik tegevuskava kolmel suunal. Esiteks nähakse ette laiaulatuslikud struktuurireformid, et toetada majanduskasvu, luua töökohti ja parandada konkurentsivõimet (sealhulgas fiskaalse devalveerimise teel). Eelkõige hõlmab programm tööturu, kohtusüsteemi, võrgutööstuse ning eluaseme- ja teenustesektori reforme, et suurendada majanduse kasvupotentsiaali, parandada konkurentsivõimet ja hõlbustada majanduse kohandamist. Teiseks nähakse ette usaldusväärne ja tasakaalustatud eelarve konsolideerimise strateegia, mida toetavad struktuursed eelarvemeetmed ja parem fiskaalkontroll avaliku ja erasektori partnerluste ning riigi osalusega ettevõtete üle, tagamaks et valitsemissektori koguvõla suhe SKPsse keskpikas perspektiivis kindlalt väheneks. Ametiasutused on seadnud eesmärgiks vähendada eelarvepuudujääk 3 %ni SKPst 2013. aastaks. Kolmandaks nähakse ette finantssektoristrateegia, mis põhineb rekapitaliseerimisel ja finantsvõimenduse vähendamisel, et kaitsta finantssektorit turupõhiste mehhanismide ja toetusmeetmete abil finantsvõimenduse korrapäratu vähendamise eest.

(4) Võttes arvesse komisjoni praegusi prognoose SKP nominaalkasvu kohta (– 1,2 % 2011. aastal, – 0,5 % 2012. aastal, 2,5 % 2013. aastal ja 3,9 % 2014. aastal), on eelarve-eesmärgid kooskõlas võla suhte kavandatud kujunemisega (101,7 % SKPst 2011. aastal, 107,4 % SKPst 2012. aastal, 108,6 % SKPst 2013. aastal ja 107,6 % SKPst 2014. aastal). Võla suhe SKPsse stabiliseeruks seega 2013. aastal ja hakkaks pärast seda vähenema, eeldades et eelarvepuudujääk edaspidi väheneb. Võla dünaamikat mõjutavad mitmed eelarvevälised tehingud, mis prognooside kohaselt suurendavad võla suhet SKPsse 1¾ protsendipunkti SKPst 2011. aastal ja ¾ protsendipunkti aastas ajavahemikul 2012–2014. Kõnealused tehingud hõlmavad finantsvarade märkimisväärset omandamist, eelkõige võimalikuks pankade rekapitaliseerimiseks ja riigi osalusega ettevõtete rahastamiseks mahus ½ % SKPst aastas ajavahemikul 2011–2014. Teisest küljest aitavad võla vähendamisele kaasa erastamisest saadavad tulud, mille maht 2013. aastani on ligikaudu 3 % SKPst.

(5) Komisjoni koostöös EKP ja IMFiga koostatud hinnangul vajab Portugal 2011. aasta juunist 2014. aasta keskpaigani rahastamist kogusummas 78 miljardit eurot (78 000 miljonit eurot). Olenemata eelarve olulisest kohandamisest võib valitsemissektori rahastamisvajaduse katmiseks programmiperioodil kuluda kuni 63 miljardit eurot. See põhineb eeldusel, et kuni 2013. aasta esimese poolaastani puudub ligipääs kesk- ja pikaajalistele võlaturgudele. Eeldatakse, et Portugal suudab pikendada osa oma olemasolevatest lühiajalistest laenudest, samas nähakse programmiga ette ka rahastamisvaru juhuks, kui esineb ootamatuid kõrvalekaldeid komisjoni rahastamisalasest baasstsenaariumist. Portugali julgustatakse säilitama ja kohandama oma finantsturutehinguid, et

▼B

parandada turule juurdepääsu ja kasvatada usaldust. Programmis esitatud finantssektoristrateegia, mille eesmärk on taastada püsiv usaldus Portugali pangandussüsteemi vastu, sisaldab nõuet, mille kohaselt peavad pangandusgrupid suurendama 1. taseme kapitali määra 2011. aasta lõpuks 9 %ni ja 2012. aasta lõpuks 10 %ni ning säilitama seda edaspidi samal tasemel. Programm hõlmab panganduse toetamise kava mahus kuni 12 miljardit eurot, et tagada vajalik kapital ka juhul, kui turupõhiseid lahendusi ei suudeta leida. Tegelikud rahastamisvajadused võivad siiski olla oluliselt väiksemad, eelkõige juhul, kui turutingimused oluliselt paranevad ja programmi täitmise ajal ei teki suuri ootamatuid panganduskahjumeid.

(6) Programmi rahastatakse välisallikatest. Liidu abi Portugalile ulatuks kuni 52 miljardi euroni määrusega (EL) nr 407/2010 loodud Euroopa finantsstabiilsusmehhanismi raames ning Euroopa finantsstabiilsusvahendi panusena. Lisaks on Portugal taotlenud IMFilt laiendatud rahastamisvahendi raames laenu 23,742 miljardit SDRi (s.o 5. mai 2011 vahetuskursi alusel 26 miljardit eurot). Euroopa finantsstabiilsusmehhanismi kaudu antakse toetust tingimustel, mis on sarnased IMFi abi andmise tingimustega. Liidu finantsabi peaks haldama komisjon.

(7) Nõukogu peaks korrapäraselt läbi vaatama Portugali rakendatava majanduspoliitika.

(8) Portugaliga kokkulepitud konkreetsed majanduspoliitilised tingimused tuleks kindlaks määrata konkreetseid majanduspoliitilisi tingimusi käsitlevas vastastikuse mõistmise memorandumis (edaspidi „vastastikuse mõistmise memorandum”). Üksikasjalikud finantstingimused tuleks sätestada laenulepingus.

(9) Komisjon peaks koostöös EKPga korrapäraste ajavahemike järel kontrollima kohapeal käies ja Portugali ametiasutuste esitatavate aruannete põhjal, et abiga seotud majanduspoliitilised tingimused on täidetud.

(10) Programmi rakendamise ajal peaks komisjon andma täiendavalt poliitilist nõu ja pakkuma tehnilist abi konkreetsetes valdkondades.

(11) Liidu finantsabi toel rahastatavad tehingud peaksid olema kooskõlas liidu poliitika ja õigusaktidega. Finantseerimisasutuste toetamisel tuleb järgida liidu konkurentsieeskirju.

▼B

(12) Abi tuleks anda selleks, et toetada programmi edukat rakendamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Liit annab Portugalile laenu kuni 26 miljardit eurot maksimaalse keskmise tagasimaksetähtajaga 7,5 aastat.

2. Finantsabi antakse kolme aasta jooksul alates esimesest päevast pärast käesoleva otsuse jõustumist.

▼M1

3. Komisjon teeb liidu finantsabi Portugalile kättesaadavaks kuni 14 osamaksena. Osamakse võidakse välja maksta ühe summana või mitmes osas. Esimese ja teise osamakse osade tagasimaksetähtaeg võib olla pikem kui lõikes 1 osutatud maksimaalne keskmine tagasimaksetähtaeg. Sellistel juhtudel määratakse edasiste osade tagasimaksetähtajad selliselt, et pärast kõikide osamaksete väljamaksmist saavutataks lõikes 1 osutatud maksimaalne keskmine tagasimaksetähtaeg.

▼B

4. Esimese osamakse tegemise tingimuseks on laenulepingu ja vastastikuse mõistmise memorandumi jõustumine. Järgnevate laenu osamaksete tegemise eelduseks on komisjoni (konsulteerides EKPga) positiivne hinnang selle kohta, et Portugal täidab käesolevas otsuses ja vastastikuse mõistmise memorandumis määratletud üldiseid majanduspoliitilisi tingimusi.

5. Portugal maksab iga osa eest liidu poolse rahastamise kulu pluss marginaali 215 baaspunkti, mille tulemusel on tingimused sarnased IMFi toetuse maksmise tingimustega.

6. Lisaks nõutakse Portugalilt sisse määruse (EL) nr 407/2010 artiklis 7 osutatud kulud.

7. Kui see on vajalik laenu rahastamiseks, on lubatud intressimäära vahetustehingute arukas sõlmimine kõrgeima krediidikvaliteedi astmega osapooltega ja eelrahastamistehingute tegemine.

8. Komisjon otsustab edasiste osamaksete suuruse ja tegemise. Osamaksete osade suuruse otsustab komisjon.

Artikkel 2

1. Komisjon haldab abi viisil, mis on kooskõlas Portugali kohustustega.

2. Konsulteerides EKPga lepib komisjon Portugali ametiasutustega artikli 3 kohaselt kokku finantsabiga seotud konkreetsed majanduspoliitilised tingimused. Kõnealused tingimused sätestatakse komisjoni ja Portugali ametiasutuste allkirjastatavas vastastikuse mõistmise memorandumis kooskõlas lõikes 1 osutatud kohustustega. Üksikasjalikud finantstingimused sätestatakse komisjoniga sõlmitavas laenulepingus.

▼B

3. Komisjon kontrollib koostöös EKPga korrapäraste ajavahemike järel (vähemalt kord kvartalis), et abiga seotud majanduspoliitilised tingimused oleksid täidetud, ja annab sellest enne iga osamakse tegemist aru majandus- ja rahanduskomiteele. Sel eesmärgil teevad Portugali ametiasutused komisjoni ja EKPga täielikku koostööd ning annavad nende käsutusse kogu vajaliku teabe. Komisjon teavitab majandus- ja rahanduskomiteed laenude võimalikust refinantseerimisest või finantstingimuste muudatustest.

4. Portugal võtab vastu ja rakendab täiendavad eelarve konsolideerimise meetmed, et tagada makromajanduslik finantsstabiilsus, kui sellised meetmed on abiprogrammi ajal vajalikud. Portugali ametiasutused peavad enne selliste täiendavate meetmete võtmist nõu komisjoni ja EKPga.

Artikkel 3

1. Käesolevaga kiidetakse heaks Portugali ametiasutuste koostatud majandusliku ja rahandusliku kohandamise programmi (edaspidi „programm”) eelnõu.

2. Esimesele osamaksele järgnevad osamaksed tehakse tingimusel, et programmi on rahuldavalt rakendatud ning eelkõige on täidetud vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud konkreetseid majanduspoliitilisi tingimusi. Kõnealused tingimused hõlmavad muu hulgas käesoleva artikli lõigetega 4–8 ettenähtud meetmeid.

3. Valitsemissektori eelarve puudujääk ei tohi ületada 10 068 miljonit eurot (praeguste prognooside kohaselt 5,9 % SKPst) 2011. aastal, 7 645 miljonit eurot (4,5 % SKPst) 2012. aastal ja 5 224 miljonit eurot (3,0 % SKPst) 2013. aastal, vastavalt ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse nõuetele. Eelarvepuudujäägi arvutamisel ei võeta arvesse pankade abistamiseks võetavate valitsuse finantssektoristrateegia kohaste meetmete võimalikku mõju eelarvele. Eelarve konsolideerimine tagatakse kõrgekvaliteediliste püsimeetmetega, vähendades mõju haavatavamatele elanikkonnarühmadele.

4. Portugal võtab lõigetes 5–8 esitatud meetmed vastu enne osutatud aasta lõppu, kusjuures täpsed tähtajad aastateks 2011–2014 määratakse kindlaks vastastikuse mõistmise memorandumis. Eesmärkidest kõrvalekaldumise korral on Portugal valmis võtma täiendavaid konsolideerimismeetmeid, et viia puudujääk alla 3 % SKPst 2013. aastaks.

5. Portugal võtab enne 2011. aasta lõppu kooskõlas vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud tingimustega vastu järgmised meetmed:

▼M1

a) Portugal rakendab täielikult 2011. aasta eelarves ettenähtud eelarve konsolideerimise meetmed summas ligikaudu 9 miljardit eurot ja täiendavad konsolideerimismeetmed, mis valitsus on sellest ajast saadik välja kuulutanud. Selleks et tasakaalustada ebasoodsat mõju avaldavad eelarvesuundumused ja 2011. aasta eelarvepuudujäägi eesmärgi saavutamist ohustavad tegurid, karmistab Portugal eelarve

▼M1

täitmist, rakendab 2011. aastaks juba heaks kiidetud ühekordselt suurema üksikisiku tulumaksu, nihutab maagaasi ja elektri käibemaksu määra suurendamise 2012. aastalt 1. oktoobrile 2011 ning elavdab kontsessioonide müüki. Samuti teeb valitsus jõupingutusi, et võtta vastu veel teisigi alalisi konsolideerimismeetmeid ja/või tuua muid 2012. aastaks kavandatud meetmeid ettepoole. Käimasolev pankade pensionifondide etapiviisiline üleviimine riikliku sotsiaalkindlustussüsteemi alla aitab erandkorras luua puhvri, mis lihtsustab 2011. aasta eelarvepuudujäägi eesmärgi täitmist. Kõnealuste pensionifondide varasid ei kasutata pikaajalist jätkusuutlikkust kahjustavalt;

b) Portugal võtab vastu meetmed riigi rahanduse juhtimise tugevdamiseks. Portugal rakendab uue eelarveraamistiku seadusega ette nähtud meetmed, sealhulgas kehtestab keskpika perioodi eelarveraamistiku, koostab keskpika perioodi eelarvestrateegia ja loob sõltumatu eelarvenõukogu. Kohaliku ja piirkondliku tasandi eelarveraamistikku tugevdatakse märkimisväärselt, eelkõige viiakse vastavad finantseerimisseadused kooskõlla eelarveraamistiku seadusega. Portugal tõhustab riigi rahanduse (eriti eelarveliste võlgnevuste) aruandlust ja seiret; ta koostab eelarveliste võlgnevuste tasumise strateegia ning tugevdab eelarve täitmise eeskirju ja menetlust. Portugal hakkab eelarvemenetluse osana süstemaatiliselt ja korrapäraselt analüüsima eelarveriske, sealhulgas avaliku ja erasektori partnerlustest ning riigi osalusega ettevõtetest tulenevaid riske;

c) Portugal parandab jätkuvalt tööturu toimimist, võttes eelkõige meetmeid töökaitset käsitlevate õigusaktide, palgakujunduse ja aktiivse tööturupoliitika reformimiseks;

▼B

d) energiasektoris võtab Portugal meetmeid, et hõlbustada turule sisenemist, edendada Pürenee gaasituru loomist ning vaadata läbi elektrienergia tootmise toetus- ja hüvitamisskeemid. Muudes võrgutööstustes, eelkõige transpordi, telekommunikatsiooni ja postiteenuste sektoris, võtab Portugal vastu täiendavad meetmed konkurentsi ja paindlikkuse suurendamiseks;

▼M1

e) Portugal jätkab majanduse avamist konkurentsile. Valitsus võtab vajalikke meetmeid tagamaks, et ei Portugali riik ega mis tahes avaliku sektori asutus ei sõlmi aktsionärina aktsionärilepinguid, mis võiksid pärssida kapitali vaba liikumist või mõjutada ettevõtete juhtimist. Uues erastamisseaduses austatakse samuti kapitali vaba liikumise põhimõtet ning ei anta ega võimaldata riigile eriõigusi. Konkurentsiseadus vaadatakse läbi, et parandada konkurentsieeskirjade jõustamise kiirust ja tõhusust;

▼B

f) Portugal parandab riigihangete tavasid ja eeskirju, et muuta ärikeskkond konkurentsile avatumaks ja tõhustada avaliku sektori kulutusi;

▼M1

g) Portugal võtab vastu meetmed, et parandada riigi osalusega ettevõtete tõhusust ja jätkusuutlikkust nii riiklikul, piirkondlikul kui kohalikul tasandil. Portugal koostab riigi osalusega ettevõtteid käsitleva tervikliku strateegiadokumendi, milles vaadatakse läbi hinnastruktuur ja teenuste osutamine, ning ta koostab kava laenamisvajaduse piiramiseks alates 2012. aastast. Portugal rakendab käimasolevad kavad, millega on ette nähtud väljaspool tervishoiusektorit tegutsevate valitsemissektori osalusega ettevõtete tegevuskulude vähendamine keskmiselt vähemalt 15 %, ning koostab võrdväärse kava piirkondliku või kohaliku omavalitsuse osalusega ettevõtete jaoks;

h) Portugal rakendab erastamiskava. Eelkõige müüakse 2011. aastal avaliku sektori osalus ettevõtetes EDP, REN ja GALP ning kui turutingimused seda lubavad, siis ka ettevõttes TAP. Ettevõtte Parpublica jaoks koostatakse strateegiline erastamiskava. 2013. aasta jooksul rakendatav erastamiskava hõlmab ka ettevõtet Aeroportos de Portugal, ettevõtte CP kaubaveoga tegelevat haru ning ettevõtteid Correios de Portugal ja Caixa Seguros ning ka mitmeid väiksemaid ettevõtteid.

▼B

6. Portugal võtab 2012. aastal kooskõlas vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud tingimustega vastu järgmised meetmed:

▼M1

a) 2012. aasta eelarve hõlmab maksusüsteemi kohandamist (ilma, et see mõjutaks eelarvet), et vähendada tööjõukulusid ja edendada konkurentsivõimet. Reform töötatakse välja komisjoni, IMFi ja EKPga konsulteerides;

b) 2012. aasta eelarvesse lisatakse punktides c ja d määratletud meetmed, mis moodustavad vähemalt 5,1 miljardit eurot. 2011. aasta eelarvesuundumustest tekkinud võimaliku lõhe ületamiseks rakendatakse täiendavaid meetmeid, mis hõlmavad peamiselt kulude poolt. Valitsus koostab eelarveolukorra kohta ajakohastatud hinnangu ning prognoosid, pidades silmas 2012. aasta eelarve läbiarutamist komisjoni, IMFi ja EKPga, enne kui valitsus selle heaks kiidab;

▼B

c) eelarvega nähakse ette kulude kärpimine 2012. aastal vähemalt 3,5 miljardi euro võrra, sealhulgas: keskvalitsuse tegevuse põhjalik ümberkorraldamine ning kattuvuste ja muu ebatõhususe kõrvaldamine; kulukärped hariduses ja tervishoius, piirkondlikele ja kohalikele ametiasutustele tehtavate maksete vähendamine, tööhõive vähendamine avalikus sektoris; pensionide kohandamine; ning kapitalikulude ja muude kulude vähendamine vastavalt programmile;

d) tulude poolel sisaldab eelarve tulude suurendamise meetmeid mahus ligikaudu 1,5 miljardit eurot kogu aasta kohta, sealhulgas: ettevõtete ja üksikisiku tulumaksu baasi laiendamine, piirates maksudest mahaarvamisi ja eriskeeme; pensionide ja töötasu suhtes kohaldatavate üksikisiku tulumaksu mahaarvamiste ühtlustamine; muudatused omandi maksustamisel, piirates oluliselt maksuvabastusi; käibemaksubaasi laiendamine, piirates maksuvabastusi ja

▼B

vaadates läbi selliste kaupade ja teenuste loetelud, mille suhtes kohaldatakse vähendatud, keskmist ja kõrget maksumäära; ning aktsiisimaksude suurendamine. Kõnealuseid meetmeid täiendatakse maksudest kõrvalehoidumise, maksupettuste ja maksustamiseeskirjade eiramise vastaste meetmetega;

e) Portugal kehtestab tõhusama õigusliku ja institutsionaalse raamistiku, mille alusel hinnatakse eelarveriske enne avaliku ja erasektori partnerluse lepingu sõlmimist. Samuti võtab Portugal vastu õigusakti, millega reguleeritakse riigi osalusega ettevõtete asutamist ja toimimist riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Enne raamistiku läbivaatamist ja uue õigusliku struktuuri kehtestamist ei sõlmi Portugal uusi avaliku ja erasektori partnerluse lepinguid ega asuta riigi osalusega ettevõtteid;

f) Portugali kohalike omavalitsusüksuste haldussüsteemi kuulub hetkel 308 omavalitsust ja 4 259 valda. Portugal töötab välja konsolideerimiskava, et neid üksuseid reorganiseerida ja nende arvu oluliselt vähendada. Kõnealused muudatused jõustuvad järgmise kohaliku valimistsükli alguseks;

g) Portugal ajakohastab tulude haldamist, luues ühe üksuse, vähendades omavalitsusasutuste arvu ja kõrvaldades olemasolevad puudused maksuarbitraažisüsteemis;

h) Portugal võtab vastu õigusaktid töötuskindlustussüsteemi reformimiseks, vähendades sealhulgas töötuskindlustushüvitiste maksmise maksimaalset kestust 18 kuuni, kehtestades töötuskindlustushüvitiste ülemmääraks sotsiaalabiindeksi 2,5 kordse näitaja, vähendades hüvitise suurust töötusperioodi jooksul, vähendades minimaalset töötuskindlustusmaksete tegemise perioodi ja laiendades süsteemi teatavatele füüsilisest isikust ettevõtjatele. Pärast praeguste tavade läbivaatamist ja uue tegevuskava koostamist tugevdatakse aktiivset tööturupoliitikat;

i) töölepingute lõpetamisel makstavate lahkumistasude süsteem viiakse kooskõlla muudes ELi liikmesriikides kohaldatavate tavadega, tuginedes vastastikuse mõistmise memorandumi sätetele;

j) kooskõlas vastastikuse mõistmise memorandumiga leevendatakse ületunnitöö tasustamist reguleerivaid eeskirju ja muudetakse tööaja planeerimise võimalused paindlikumaks;

k) Portugal soodustab palgasuundumusi, mis on kooskõlas eesmärgiga edendada töökohtade loomist ja parandada ettevõtete konkurentsivõimet, et vähendada makromajanduslikku tasakaalustamatust. Alampalka suurendatakse ainult juhul, kui see on põhjendatud majanduslike ja tööturu suundumustega. Võetakse meetmeid praeguse palgaläbirääkimiskorra puuduste kõrvaldamiseks, sealhulgas võetakse vastu õigusaktid, millega vaadatakse läbi kollektiivlepingute pikendamise kriteeriumid ja kord ning hõlbustatakse ettevõtte tasandil sõlmitavate lepingute kasutamist;

l) koostatakse tegevuskava kesk- ja kutsehariduse kvaliteedi parandamiseks;

▼B

m) parandatakse kohtusüsteemi toimimist, rakendades kohtureformikavaga ettenähtud meetmed ning vaadates läbi ja auditeerides käsitlemata juhtumeid, et määrata kindlaks meetmed, mille abil lahendada kuhjunud kohtuasjad ja edendada alternatiivseid vaidluste lahendamise võimalusi;

n) parandatakse konkurentsiraamistikku, suurendades riiklike reguleerivate asutuste sõltumatust ja tagades neile rohkem vahendeid. Liberaliseeritakse kutseteenused, parandades kutsekvalifikatsiooniraamistikku ja kõrvaldades piirangud reguleeritud kutsealade puhul;

o) kaotatakse reguleeritud tariifid elektrienergia ja gaasi jaeturul.

7. Portugal võtab 2013. aastal kooskõlas vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud tingimustega vastu järgmised meetmed:

a) 2013. aasta eelarve sisaldab eelarve konsolideerimise meetmeid kogumahus vähemalt 3,2 miljardit eurot, mille eesmärk on vähendada valitsemissektori eelarve puudujääki vastavalt artikli 3 lõikes 3 osutatud ajakavale. Kulude poolel nähakse eelarvega ette kulude kärpimine 2013. aastal vähemalt 2,5 miljardi euro võrra, sealhulgas nähakse ette keskvalitsuse ning haridus- ja tervisevaldkonna kulude kärpimine; piirkondlikele ja kohalikele ametiasutustele tehtavate maksete vähendamine, töötajate arvu piiramine avalikus sektoris; ning riigi osalusega ettevõtete kulude kärpimine;

b) eelarve sisaldab tulude suurendamise meetmeid, sealhulgas nähakse eelkõige ette ettevõtete ja üksikisiku tulumaksu baasi laiendamine, aktsiisimaksude tõstmine ja muudatused omandi maksustamisel. Kõnealused meetmed peaksid andma täiendavat tulu ligikaudu 0,8 miljardit eurot. Portugal parandab ärikeskkonda, vähendades halduskoormust. Selleks viiakse kõigis majandussektorites läbi haldusmenetluste lihtsustamise reformid (ühtsed kontaktpunktid ning projektid, mis ei vaja eelnevat heakskiitu) ning vähendatakse VKEde krediidipiiranguid, sealhulgas rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta direktiivi 2011/7/EL hilinenud maksmisega võitlemise kohta äritehingute puhul ([1]);

c) Portugal lahendab kuhjunud kohtuasjade probleemi.

8. Usalduse taastamiseks finantssektori vastu rekapitaliseerib Portugal piisavalt pangandussektorit ja vähendab korrapäraselt selle finantsvõimendust ning viib lõpule Banco Português de Negócios'iga seotud protsessi. Seoses sellega töötab Portugal välja ja kooskõlastab komisjoni, EKP ja IMFiga Portugali pangandusgruppide edasise struktuuri ja toimimise strateegia, et tagada finantsstabiilsus. Eelkõige teeb Portugal kooskõlas vastastikuse mõistmise memorandumis aastateks 2011–2014 sätestatud tähtaegadega järgmist:

▼M1

a) kutsub panku üles tugevdama oma tagatispuhvreid ning jälgib valitsuse tagatud pangavõlakirjade emiteerimist, milleks on kooskõlas ELi riigiabieeskirjadega antud luba kuni 35 miljardi euro väärtuses;

([1]) ELT L 48, 23.2.2011, lk 1.

▼M1

b) jälgib tähelepanelikult, kuidas pangad täidavad oma esitatud plaane, et saavutada 2011. aasta lõpuks esimese taseme kapitali määraks 9 % ning hiljemalt 2012. aasta lõpuks 10 %. Juhul kui pangad ei saavuta kapitalinõude läve õigeaegselt, võib riigil tekkida vajadus anda loodud 12 miljardi euro suurusest pankade maksevõime toetusfondist erapankadele ajutiselt vahendeid;

c) tagab pangandussektori finantsvõimenduse tasakaalustatud ja nõuetekohase vähendamise, mis on oluline selleks, et alaliselt kõrvaldada rahastamisega seotud tasakaalustamatus. Pankade rahastamiskavades seatakse eesmärgiks laenu ja hoiuste suhte vähendamine ligikaudu 120 %-ni ning programmiperioodi ajal eurosüsteemi rahalistest vahenditest sõltuvuse vähendamine. Portugali Keskpank laseb pankadel nende rahastamiskavad septembri lõpuks läbi vaadata. Kõnealused rahastamiskavad vaadatakse läbi iga kvartal, alates programmi teisest läbivaatamisest. Portugali Keskpank võtab nõuetekohaseid meetmeid, kui panga rahastamiskavast kaldutakse kõrvale;

▼B

d) esitab pankade puhul konkreetsed perioodilised finantsvõimenduse sihtmäärad ning võtab 2011. aastal kasutusele maksevõime ja finantsvõimenduse vähendamise hindamise raamistiku;

▼M1

e) tagab riigi omanduses oleva ettevõtte Caixa Geral de Depósitos (CGD) tegevuse tõhusamaks muutmise, suurendades vastavalt vajadusele selle peamiste pangateenuste haru kapitalibaasi; kapitalibaasi suurendamiseks vajalikud vahendid peaksid tulema grupi seest. Viib lõpule panga *Banco Português de Negócios* müügi pärast seda, kui selleks on saadud komisjonilt luba kooskõlas konkurentsi- ja riigiabieeskirjadega;

▼B

f) muudab 2011. aasta lõpuks õigusakte, mis käsitlevad varajast sekkumist ja pangakriiside lahendamist ning hoiuste tagamise fondi ja vastastikuse põllumajanduskrediidi asutuste tagatisfondi, et kaitsta hoiustajaid ja hõlbustada restruktureerimist. Eelkõige peaksid kõnealused fondid säilitama võime rahastada raskustes olevate krediidiasutuste kriiside lahendamist, kuid nad ei peaks neid rekapitaliseerima. Sellise rahastamise ülempiiriks on tagatud hoiuste maht, mis kuuluks väljamaksmisele likvideerimise korral, ning see on lubatav vaid juhul, kui see ei mõjuta kõnealuste fondide võimet täita oma esmaseid funktsioone;

g) muudab 2011. aasta novembri lõpuks maksevõimetuse seadust, et sätestada tagatisega hoiustajate ja/või vahendite (otse või nõudeõiguse üleminekuga) eelisõigus tagatiseta võlausaldajate ees maksejõuetu krediidiasutuse varale ning parem toetus elujõuliste ettevõtete tõhusaks päästmiseks;

h) julgustab erasektori investoreid säilitama vabatahtlikult kõik oma riskipositsioonid.

▼B

9. Selleks et tagada programmiga seotud tingimuste tõrgeteta täitmine ja vähendada tasakaalustamatust jätkusuutlikult, annab komisjon jätkuvalt nõu ja suuniseid eelarve, finantsturgude ja struktuurireformide kohta. Komisjon hindab korrapäraselt koostöös IMFi ja EKPga abiprogrammi raames kokkulepitud meetmete tõhusust ning majanduslikku ja sotsiaalset mõju ning soovitab vajalikke kohandusi, et suurendada majanduskasvu ja töökohtade loomist, tagada eelarve vajalik konsolideerimine ja viia miinimumini kahjulik sotsiaalne mõju, pidades eelkõige silmas Portugali ühiskonna kõige haavatavamaid elanikkonnarühmi.

Artikkel 4

Portugal avab liidu finantsabi haldamiseks erikonto Portugali Keskpangas.

Artikkel 5

Käesolev otsus on adresseeritud Portugali Vabariigile.

Artikkel 6

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.